

Lekcija 1

Odgovornost

Učenici raspravljaju osnove odgovornosti

Odgojno-obrazovni ciljevi	Učenici smatraju da je odgovornost pojam koji je povezan s ljudima, stvarima i zadacima.
Nastavni zadaci	Učenici sakupljaju i analiziraju novinske članke i časopise koje čitaju u svojoj okolini. Prave poster na kojem bilježe svoje nalaze.
Nastavni materijali	Materijal.
Metode	Grupni rad.

Dodatne informacije

Koncept odgovornosti ima svoje izvorište u političkom kontekstu 18. i 19. stoljeća, gdje su se razmatrala pitanja poput odgovornog djelovanja i principa predstavničke vlade. U filozofiji 20. stoljeća naglasak je na pitanju slobodne volje: je li je osoba odgovorna za svoje djelovanje ili za svoje osobine? Rasprave su se više fokusirale na individualnu osobu.

Kao rezultat toga danas je vrlo teško razumjeti koncept kolektivne odgovornosti, što je ujedno i pitanje koje je poprimilo izuzetnu važnost u savremenim politikama. Navedeno je stoga što se mnogi svakodnevni problemi - koji obuhvataju pitanja odgovornosti, zajedničke odgovornosti, definiranja sfere lične odgovornosti ili procjene je li određena osoba dovoljno odgovorna za određenu ulogu - moraju uzeti u obzir.

Opis lekcije

Učenici sjede u na stolicama složenim u krug. Nastavnik stavlja stalak s papirom ili veliki komad papira s naslovom „Preuzimanje odgovornosti za...“ u sredinu kruga. Okolo njega, nastavnik stavlja slike koje su uzete iz časopisa i koje, na primjer, pokazuju:

- ljubimac 1;
- ljubimac 2;
- ljubimac 3;
- grupu ljudi;
- jednu osobu;
- jedno dijete;
- jezero/rijeku;
- hranu;
- namještaj;
- srce;
- otpad.

Sljedeće, nastavnik nasumično stavlja kartice s tekstovima na pod. Kartice imaju zapisane nazive stvari koja se nalaze na slikama.

Nakon što su učenici imali dovoljno vremena da pogledaju slike, nastavnik traži od njih da ih spoje s karticama. Nakon što završe zadatak, nastavnik traži od razreda da razmisle o sljedećem problemu:

- Šta znači preuzeti odgovornost za nešto ili za nekoga?
- Razmislite o nekom teškom iskustvu. Šta je bilo toliko teško kod njega? Šta vam se svidjelo?

Važno je da nastavnik prvo uvede problem, a onda formira parove učenika kako bi zajednički radili na tom problemu. U suprotnom, pažnja učenika bit će usmjerena na formiranje parova, a ne na rješavanje problema.

Učenici raspravljaju o problemu nekoliko minuta i onda predstavljaju svoja mišljenja cijelom razredu. Neće svi učenici imati priliku izreći svoje mišljenje, ali to bi trebalo biti omogućeno većem broju učenika i mora se uzeti u obzir da uvijek ne govore isti učenici.

Nakon kratke rasprave, učenicima se daje zadatak da razmisle o raznim profesijama i kako se može organizirati preuzimanje odgovornosti za određeni posao ili položaj:

- preuzimanje odgovornosti za sebe;
- preuzimanje odgovornosti za druge;
- preuzimanje odgovornosti za stvari.

Nastavnik daje jednom učeniku zadatak da napiše listu zanimanja ili poslova na stalak s papirom ili tablu.

U zadnjoj četvrtini časa u kojem se lekcija drži, učenicima se daje da napišu kratki tekst i da ga za domaću zadaću dovrše.

Zadatak:

„Odaberite zanimanje ili posao s liste. Možda neko koga poznajete radi na takvim poslovima. Ukoliko želite, možete izabrati posao ili zanimanje koje se ne nalazi na listi. Zapišite kratki tekst o tom poslu o odgovornostima osobe koji taj posao obavlja:

- Opišite rad koji nosilac tog posla mora izvršiti.
- Za koga ili za šta mora ta osoba preuzeti odgovornost?
- Ukoliko osoba ne preuzme odgovornost, koje posljedice to ima za zemlju, porodicu, školu ili pak za zajednicu ?
- Šta može biti teško za osobu koja radi taj posao?

Tekst bi se trebao napisati tako da se može izvjesiti u učionici. Može biti korisno da se svakom tekstu doda neki crtež ili ilustracija, kolaž ili slika, kako bi se stvorio „poster“.